

Scenario's kritieke voorzieningen Aruba, Curaçao en Sint Maarten

Algemeen beeld eilanden

- **Inkomen & economie:** vrijheidsbeperkende maatregelen leggen het economische leven op de eilanden vrijwel volledig stil. Belangrijkste beelden:
    - De Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) heeft haar groeiprojectie voor 2020 voor Curaçao en Sint Maarten naar beneden bijgesteld. In de vorige projectie had de CBCS de economische impact van de sluiting van de grenzen voor commerciële vluchten en het maritiem verkeer doorberekend, terwijl in de nieuwe projectie ook de effecten van een lockdown zijn meegenomen. In het geval van Curaçao zal de economie bij een totale lockdown van 1 maand met 17,7% krimpen. Bij een lockdown van 3 maanden loopt de economische krimp op tot 25,4%. De economie van Sint Maarten krimpt naar verwachting bij een lockdown van 1 maand met 17,0% en 21,1% bij drie 3 maanden lockdown.
    - Maatschappelijke organisaties in de Landen maken sinds twee weken melding van grote aantallen personen die zich melden bij overheid of particuliere partijen voor voedselsteun, omdat zij over onvoldoende inkomen beschikken om daar zelf in te voorzien. Voedselbank Curaçao geeft aan dat zich reeds 5.000 personen hebben gemeld (normaal 300). Fundacion pa Comunidad (voedselbank Aruba) en Rode Kruis geven zelfde signalen maar geen exacte aantallen. Verwachting is dat nog grotere aantallen bevolking eilanden de komende weken direct afhankelijk van voedselhulp worden.
    - Voor de middellange termijn zijn er toenemende zorgen over de deviezenreserve van de eilanden. Indien de huidige situatie aanhoudt tot en met deze zomer, kan een situatie ontstaan dat er geen USD meer beschikbaar is voor import van goederen (moment verschilt per eiland).
  - **Nutsvoorzieningen:** overheids-NV's op de eilanden geven aan in toenemende mate in liquiditeitsnood te komen als gevolg van teruglopende inkomsten. Overheid Curaçao heeft aan Nederland aangegeven te verwachten dat door de olopende debiteurenstand elektriciteitsbedrijf Aqualetra niet meer kan voldoen aan de verplichtingen richting Curoil (2 miljoen ANG p/m).
  - **Brandstof:** op 20 april heeft de Curaçaoese overheid een formeel verzoek gedaan aan Nederland voor een overbruggingskrediet van 88 miljoen ANG (44 miljoen Euro) voor overheids-NV Curoil. Curoil is verantwoordelijk voor de levering van brandstof op Curaçao (en Bonaire) en daarmee ook cruciaal voor de continuïteit water- en elektriciteitsvoorziening op de eilanden. Curaçao/Curoil geeft aan dat de nood hoog is en dat zonder ondersteuning vanuit Nederland de leveringszekerheid direct in gevaar komt /prijzen aanzienlijk zullen stijgen. Verzoek om bancaire financiering is afgewezen, hetgeen een duidelijke indicator is van de precaire situatie van Curoil.
  - **Voedselzekerheid:** de logistieke bevoorrading eilanden per vrachtvliegtuig en vrachtschip verloopt tot op heden (grotendeels) volgens planning. In toenemende mate zorgen over de aanlevering van voedsel en producten de komende weken als gevolg van blank sailings (schrappen van calls in havens) wereldwijd. Hierdoor is er de mogelijkheid dat schepen binnen 1-2 weken de havens in de Caribische regio minder frequent aandoen. Hierdoor neemt aanbod (vers) voedsel verder af. Daarbij in toenemende mate zorgen over aanvoer producten vanuit de Verenigde Staten. Producten die vanuit de VS worden aangevoerd richting de Caraïben zijn met name de surplus of restanten (leftovers) vanuit de VS. Dit betekent dat de regio alleen producten krijgt als de markt in de VS op volledige capaciteit produceert. Angst is dat als productie VS daalt (o.m. als gevolg Corona), de binnenlandse markt de volledige productie consumeert. Juni en Juli worden hierbij als kritieke (high-risk) maanden genoemd.
  - **Gezondheidszorg:** de druk op het zorgsysteem blijft op met name Sint Maarten (dat ook een zorgplicht heeft voor Saba en Statia) nijpend als gevolg (lokale) uitbraak Covid-19. Daarnaast zijn er vraagtekens over de liquiditeitspositie van de lokale zorgverzekeraars (AZV/SVB/SZV) waardoor ook zorgverleners in liquiditeitsproblemen kunnen komen. Dit kan tot gevolg hebben dat salarissen van zorg-personeel, medicijnen en hulpmiddelen niet meer betaald kunnen worden.
- Belangrijkste ontwikkelingen (verschuiven kleurcodes):**
- **Scenario nutsvoorzieningen Curaçao,** (twee weken: groen -> oranje – zes weken: oranje -> rood): onzekerheid of leveringszekerheid nutsvoorzieningen gewaarborgd blijft bij verder teruglopende liquiditeiten komende weken. Daarnaast grote zorgen over doorwerking situatie Curoil op bedrijfsvoering utiliteiten.

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Scenario brandstofvoorzieningen</i> Curaçao, (twee weken: groen -> oranje – zes weken: oranje -> rood) regering Curaçao geeft aan dat vanwege terugval in omzet, dreigende betalingsachterstanden bij afnemers en onzekerheden bij de raffinaderij Curoil op korte termijn te maken krijgt met liquiditeitsproblemen. Gevolgen leveringszekerheid/prijzen nog onzeker, maar zeer zorgelijk. • <i>Scenario logistiek</i> Aruba, Curaçao, Sint Maarten (twee weken groen -> oranje): vanwege toenemende kans op <i>blank sailings</i> mogelijk vertraagde/verminderde levering richting de eilanden. Daarmee mogelijkheid (verdere) vershraling aanbod producten, ditmaal ook ten aanzien van houdbare producten. • <i>Scenario medische logistieke stromen</i> Aruba, Curaçao, Sint Maarten (zes weken: rood -> oranje) door oprichten Logistiek Coördinatie Centrum voor het Caribische deel van het Koninkrijk (LCCC) is rampscenario waarbij medische stromen tussen de eilanden onderling en Nederland (o.m. vervoer patiënten, bloedproducten, medicijnen, beschermingsmiddelen, medische personeel) langdurig wegvielen afgewend, danwel aanzienlijk verkleind. 			
In onderstaande tabel wordt kort een beeld geschetst van de scenario's op het gebied van <i>voedselzekerheid, gezondheidszorg, inkomen & economie en publieke voorzieningen</i> die zich de komende twee en zes weken kunnen voltrekken. Uiteraard neemt hierbij de onzekerheidsfactor toe naarmate de tijd vordert			
Twee weken		Risico	Zes Weken
Risico			
Economie & inkomen			
Aruba			
Macro-economisch + Alle niet essentiële bedrijven en diensten zijn dicht. + Economisch leven is voor groot deel stil komen te liggen		Macro-economisch + Verwachte economische krimp 30-38% komende halfjaar + Corona-uitbraak in VS lijkt nu pas te beginnen (80-90% toerisme Aruba). Daardoor realistisch scenario dat het toerisme in 2020 vrijwel niet meer op gang komt; prognose is dat Aruba dit niet zal volhouden; herstart van toerisme rond de zomer is noodzakelijk. + Verwachting in mei 25.000 mensen zonder baan. + Overheidsinkomsten lopen fors terug. Verwacht gat in de begroting AWG 1300 miljoen voor 2020.	
Liquiditeiten & Deviezen + Liquiditeitspositie circa AWG 50 miljoen. Verwachting tot medio april voldoende middelen. Reguliere behoefte is circa AWG 100-120 miljoen per maand + NL heeft AWG 43 mln. geleend aan Aruba ten behoeve van liquiditeitssteun voor de komende zes weken. Dit zorg voor enige lucht maar is mogelijk niet voldoende om de beoogde periode te overbruggen. + Indien het pakket aan maatregelen (circa AWG 300 miljoen eerste drie maanden) wordt aangekondigd, ontstaat direct een liquiditeitstekort. + Exacte deviezenreserve onbekend. Deviezenreserve staat onder druk. Sinds 17 maart geen vergunningen meer voor kapitaalexport > AWG 750.000 (particulieren > AWG 350.000).		Liquiditeiten & Deviezen + Verwachte liquiditeitsbehoefte over tweede kwartaal 2020 is AWG 600 miljoen. + S&P heeft de krediet-status, mede vanwege de recente liquiditeitssteun, gelijk gehouden op BBB+ (investment-grade). Wel is de outlook verlaagd van stable naar negative. + Fitch had de kredietstatus Aruba reeds verlaagd naar junk (BB met negative outlook). + Hierdoor worden de mogelijkheden om te lenen in het buitenland beperkt. Bepaalde partijen mogen nu reeds niet meer in Arubaans papier beleggen en partijen die dat nog wel doen, zullen een hogere rente vragen. + Tranche van AWG 361 miljoen dient in juni te worden geherfinancierd. NL heeft aangaan buitenlandse lening	

Op 27 maart is dit aangescherpt naar alle bedragen. Verdere aanscherping wordt op korte termijn verwacht.		goedgekeurd. Teveel druk op deviezenreserve betekend dat vaste wisselkoers met US Dollar mogelijk niet meer houdbaar is. Devaluatie zal prijzen geïmporteerde goederen laten stijgen.	
Bedrijven & particulieren <ul style="list-style-type: none"> + Hotels, winkels, restaurants en bedrijven in de toeristische sector hebben hun deuren gesloten. + Bedrijven als supermarkten, bouwmarkten, apotheken zijn nog open. + Aruba heeft aangekondigd voor circa 30.000 personen een inkomensondersteuning te willen geven van AWG 950 per persoon per maand (minimumloon is AWG 1815). + Daarnaast is circa AWG 40 miljoen bestemd om het MKB te ondersteunen zodat banen behouden blijven. + Aruba kan weinig anders dan deze route kiezen; werktijdverkorting is niet toegestaan. Hervorming van de arbeidsmarkt is noodzakelijk. + Toenemende signalen binnen van personen die hun baan zijn kwijtgeraakt. + Voor bedrijven in de toeristische sector is omzet naar nul gegaan. 		Bedrijven & particulieren <ul style="list-style-type: none"> + Voor bedrijven in de toeristische sector zal in de komende weken de omzet naar nul gaan. + Faillissementen, met name van lokale ondernemingen, in deze sector worden niet uitgesloten. Dit bemoeilijkt economische herstart in herstelfase. 	
Sociaal <ul style="list-style-type: none"> + Armoede is op Aruba reeds een bestaand en groeiend probleem. + Kwetsbare groepen in de samenleving zijn inkomsten kwijt en besteden laatst ontvangen inkomen. + Illegalen raken eveneens inkomen kwijt en kunnen geen beroep doen op onderstand of andere maatregelen. Overheid faciliteert terugkeer naar land van herkomst. Animo is erg beperkt (circa 200-300 personen op populatie van 15.000) door verslechterende situatie in Venezuela. + Aanzienlijk deel bevolking (circa 40%) kampt met schulden en heeft hierdoor geen buffers verlies inkomen op te vangen. + Sociale positie illegalen uit m.n. Venezuela op het eiland (geschatte omvang 15-20.000) wordt in toenemende mate kwetsbaar. + Beroep op Fundocion pa nos Comunidad (voedselbank) neemt steeds meer toe. 		Sociaal <ul style="list-style-type: none"> + Onder deze omstandigheden worden binnen zes weken veiligheidsproblemen verwacht als gevolg van de nijpende sociale situatie. 	
Curacao			
Macro-economisch		Macro-economisch	

<ul style="list-style-type: none"> + Economisch verkeer grotendeel tot stilstand als gevolg van lockdown. + Sinds dinsdag 31 maart mogen inwoners nog twee keer per week het huis uit voor om te voorzien in levensbehoeften. + Eerste versoepeling maatregelen doorgevoerd, bepaalde winkels weer open, alleen voor bezorging en drive through. + Curaçao heeft vanuit Nederland 177 miljoen ANG ontvangen aan liquiditeitssteun. Verstrekt in de vorm van een renteloze lening. Door overheid uitgewerkte Noodplannen kunnen hiermee (in afgeslankte vorm) worden vormgegeven. + Overheid werkt aan plannen eigen bijdrage Noodfonds te vergroten (o.a. solidariteitsheffing, normering topinkomens, invoering 0-lijn ambtenaren). + Eerste begrotingswijzingen met pakket Alivio 1 + 2 ingediend bij CFT. Voorlopig zonder consultant + auditkosten maar met 39 miljoen aan extra kosten en zonder bezuinigingen. 		<ul style="list-style-type: none"> + Projecties economische krimp door Centrale Bank: bij totale <i>lockdown</i> van 1 maand 17,7% krimp. Bij een lockdown van 3 economische krimp van 25,4%. + Inflatie verwacht van 3,5% in komende maanden. + Laatste prognose aantal verwachte werklozen 15.500. Daarnaast naar schatting meer dan 16.500 werknemers in vaste dienst op korte termijn 'technisch werkeloos'. + Verwachting regering is dat de werkloosheid zal oplopen tot 41%. + IMF verwacht dat Curaçao geconfronteerd wordt met een financieringsbehoefte van 1,1 miljard ANG (22% BNP) + Projecties macro-economische schade komende zes weken afhankelijk van snelheid en effect noodpakket, alsmede op welke termijn economie eiland (deels) weer kan worden opgestart. + Belangrijk tevens of overheid aanvullende besparingsmaatregelen kan doorvoeren die kunnen worden aangewend voor extra maatregelen noodfonds. Eerste signalen hiervoor niet positief. 	
<p>Liquiditeiten & Deviezen (Curaçao en Sint maarten vormen een monetaire unie).</p> <ul style="list-style-type: none"> + Liquiditeitspositie Curaçao de afgelopen weken in toenemende mate zorgelijk. + Voor komende zes weken wordt verwachte bedrag aan gederfde inkomsten overheid gecompenseerd vanuit Nederland. Niet zeker is of dit bedrag voldoende is gehele periode te overbruggen. + Centrale bank Curaçao en Sint maarten werkt i.s.m. Nederlandsche Bank (DNB) aan separaat verzoek ondersteuning deviezenpositie. Voortgang rondom verzoek niet direct zichtbaar. + CBCS geeft aan dat importdekking voor crisis 3,8 maanden was en door liquiditeit uit Nederland nu boven de 4 maanden is uitgekomen. + Centrale bank neemt maatregelen tegen kapitaalvlucht. Sinds 17 maart worden er geen vergunningen meer verleend voor kapitaalexport. Tevens wordt bedrijven verzocht extra financiële buffers te creëren. CBCS maakte bekend dat deze maatregelen voorlopig gehandhaafd blijven. 		<p>Liquiditeiten & Deviezen</p> <ul style="list-style-type: none"> + Verwachting dat onder huidige omstandigheden binnen zes weken nieuwe afspraken nodig zijn over ondersteuning liquiditeitspositie. + Schuldquote Curaçao loopt op als gevolg additionele leningen in Nederland en op kapitaalmarkt. + Vanwege totale gebrek aan inkomsten in buitenlandse valuta trend deviezen naar verwachting dalend en daarmee in toenemende mate onhoudbaar zonder Nederlandse ondersteuning. + Exacte mate urgentie lastig te bepalen met oog op grote mate van (markt)gevoeligheid informatie en de angst voor kapitaalvlucht als sombere projecties naar buiten komen. 	
<p>Bedrijven & particulieren</p>		<p>Bedrijven & particulieren</p>	

<ul style="list-style-type: none"> + Directe economische schade a.g.v. wegvallen toerisme en lockdown-maatregelen is groot. + Per 18 april kunnen werkgevers, werknemers, zzp'ers, werklozen en onderstandgebruikers via een website steun aanvragen bij de overheid. + Signalen vanuit juridische keten en hospitality dat voor veel bedrijven op eiland nood daadwerkelijk acuut wordt met payroll voor de maand april. Met 1-2 weken daarmee golf aan eerste faillissementen te verwachten. 		<ul style="list-style-type: none"> + Effect pakket noodmaatregelen voor bedrijven en particulieren zal komende tijd worden gezien. Verwachting is dat bedrijfsleven reeds zware schade heeft opgelopen. + Onder huidige omstandigheden mogelijk faillissement van naar schatting 2.500 – 3.000 bedrijven binnen het micro-, midden-, en kleinbedrijf. + Ook ketens, grotere bedrijven en de financiële/zakelijke sector verwachten verliezen en hierdoor mogelijk ontslagen, herstructureringen of faillissementen. + Opstart Isla-raffinaderij is als gevolg van de crisis vertraagd en in toenemende mate onzeker. 	
<p>Sociaal</p> <ul style="list-style-type: none"> + Armoede is op Curaçao reeds een bestaand en groeiend probleem (30% leeft onder de armoedegrens). + Aanzienlijk deel bevolking (circa 40%) kampt met schulden en heeft hierdoor geen buffers verlies inkomen op te vangen. + Sociale positie illegalen uit m.n. Venezuela op het eiland (tussen de 6000 en 16000) wordt in toenemende mate kwetsbaar. + Maatschappelijke organisaties luiden sinds twee weken massaal noodklok dat grote aantallen huishoudens niet meer rond kunnen komen. + Voedselbank Curaçao geeft deze week aan waar zij normaal 300 gezinnen eens in de drie maanden bedienen, zij nu reeds 5000 aanmeldingen hebben ontvangen voor ondersteuning. + Overheid heeft extra financiële steun en voedselpassen toegeeft voor werklozen en onderstand trekkers. Naar verwachting druppel op glorende plaat. + Toename berichten over toename huiselijk/relatieel geweld op eiland nu lockdown voortduurt + Op eiland momenteel geen sprake van sociale onrust. 		<p>Sociaal</p> <ul style="list-style-type: none"> + 50.000 personen zakken volgens samenwerkende organisaties onder armoedegrens als gevolg crisis. + Voedselafhankelijkheid groot deel bevolking (40-50%) hiermee realistisch scenario. + Toename aantal daklozen, sociale isolatie, huiselijk/relatieel geweld kindermishandeling en algemene druk op het welzijn van de bevolking wordt verwacht. + Bestaand aanbod van voedselbanken, maatschappelijke instellingen en particuliere initiatieven niet voldoende om deze neergaande spiraal in te mitigeren. + Het risico op (roof)overvallen, inbraken bij distributiecentra en ernstige verstoringen van de openbare orde neemt hierdoor toe. 	
Sint Maarten			
<p>Macro-economisch</p> <ul style="list-style-type: none"> + Economisch leven op Sint Maarten ligt stil. + <i>Total lockdown</i> nu 3wk in effect, nog (minimaal) 2wk te gaan. + Supermarkten zijn 3 dgn p/wk geopend, zodat mensen noodzakelijke levensmiddelen kunnen aanschaffen. + Het 'Stimulus and Relief Plan' (SRP), totaalbudget ANG 254 mln.) is aan continue verandering onderhevig, met name de invulling van de payroll support. 		<p>Macro-economisch</p> <ul style="list-style-type: none"> + Verwachting is grote economische schade als gevolg van aan banden leggen vliegverkeer en (opnieuw) instorten van toerisme activiteiten. + Projecties economische krimp door Centrale Bank: bij totale <i>lockdown</i> van 1 maand 17,0% krimp. Bij een lockdown van 3 economische krimp van 21,4% + Inflatie van 2,3% voor komende maanden. 	

<ul style="list-style-type: none"> + Hoewel de liquiditeitssteun a ANG 50 mln. (lening) onvoldoende dekking biedt, heeft de minister van FIN uitvoering aangekondigd. Bedrijven en zzp'ers kunnen zich melden voor payroll support en inkomensondersteuning. + Het maatschappelijke middenveld voelt zich buiten spel gezet, blijft kritisch en uit zorgen over de plannen van de regering. + De concept begroting 2020 kent een tekort van ruim ANG 260 mln. In de media een analyse van de conceptbegroting, waarin ook geciteerd wordt uit het advies van de Raad van Advies "not to approve the budget in this form". + Vooralsnog geen (substantiële) bezuinigingen of besparing aangekondigd om bij te dragen aan de dekking van het SRP. 		<ul style="list-style-type: none"> + Sint Maarten Trade & Hospitality Association gaat uit van banenverlies van 31% na 3 maanden en 46% na zes maanden. + Overheidsinkomsten lopen verder terug via toename beroep sociale voorzieningen enerzijds en verminderde inkomsten anderzijds (double-deficit). + In het 3-mnd scenario uit het SRP wordt rekening gehouden met een terugloop van overheidsinkomsten van ANG 67,5 mln. + Gevolgen naar verwachting vele malen groter dan na Orkaan Irma in 2017. Het (economisch) herstel van de orkaanschade was nog niet voltooid. Particulieren en ondernemingen hebben daardoor nog onvoldoende (financiële) buffers op kunnen bouwen, waardoor zij nu slechts beperkt in staat zijn deze klap op te vangen. 	
<p>Liquiditeiten & Deviezen <i>(Curaçao en Sint maarten vormen een monetaire unie).</i></p> <ul style="list-style-type: none"> + De liquiditeitspositie wordt in de komende 4-8 weken zorgelijk, zeker als – zoals aangekondigd – payroll support en inkomensondersteuning wordt uitgerold zonder dat daarvoor dekking is voorzien. + CBCS geeft aan dat importdekking voor crisis 3,8 maanden was en door liquiditeit uit Nederland nu boven de 4 maanden is uitgekomen. + Centrale bank neemt maatregelen tegen kapitaalvlucht. Sinds 17 maart worden er geen vergunningen meer verleend voor kapitaalexport. Tevens wordt bedrijven verzocht extra financiële buffers te creëren. CBCS maakte bekend dat deze maatregelen voorlopig gehandhaafd blijven. + Mogelijkheid om de middelen Trustfonds te stallen bij centrale bank worden momenteel bezien. + Centrale bank Curaçao en Sint maarten werkt i.s.m. Nederlandsche Bank (DNB) aan separaat verzoek ondersteuning deviezenpositie. Voortgang rondom verzoek niet direct zichtbaar. 		<p>Liquiditeiten & Deviezen</p> <ul style="list-style-type: none"> + Sint Maarten is ondanks de verstrekte liquiditeitssteun a ANG 50 mln. (lening), op korte termijn afhankelijk van additionele financiële ondersteuning. + Schuldquote loopt op als gevolg van additionele leningen via Nederland. + Vanwege totale gebrek aan inkomsten in buitenlandse valuta trend deviezen naar verwachting dalend en daarmee in toenemende mate onhoudbaar zonder Nederlandse ondersteuning. + Exacte mate urgentie lastig te bepalen met oog op grote mate van (markt)gevoeligheid informatie en de angst voor kapitaalvlucht als sombere projecties naar buiten komen. + Voor de uitvoering van het Stimulus and Relief Plan is ANG 254 mln. nodig, waaronder het opvangen van gederfde overheidsinkomsten a ANG 67,5 mln. Liquiditeitssteun is nodig om de uitvoering te bekostigen. Vooralsnog geen maatregelen aan kant van Sint Maarten om (meer) bij te kunnen dragen aan de dekking van de kosten. + De vaste wisselkoers van de Antilliaanse Gulden t.o.v. de US Dollar komt in komende weken verder onder druk te staan en wordt op middellange termijn mogelijk onhoudbaar. Indien dat het geval is zullen de prijzen van goederen uitgedrukt in Gulden, sterk toenemen. + Sint Maarten dient uiterlijk 1 mei 2020 overbruggingskrediet voor de opbouw luchthaven terug te betalen. 	

<p>Bedrijven & particulieren</p> <ul style="list-style-type: none"> + Winkels met essentiële levensmiddelen 3 dagen p/week open. + Het Stimulus and Relief Plan voorziet onder meer in payroll subsidie, inkomensondersteuning en zachte leningen voor bedrijven. Het plan is echter niet afgestemd met maatschappelijk middenveld, waardoor onzeker of het voldoende wordt geacht en of er draagvlak voor is. Aanmelding voor de payroll support over de maand april kan tot en met 1 mei. + In toenemende mate melding (op social media) van ontslagen, waarbij de wet- en regelgeving zou zijn overtreden. Er is op dit moment slechts een klacht ontvangen bij de <i>Labour Affairs Unit</i> die namens de werknemer de mediation met de werkgever doen. 		<p>Bedrijven & particulieren</p> <ul style="list-style-type: none"> + Door gebrek aan inkomsten volgen meer faillissementen en gedwongen ontslagen. + Deze effecten nemen toe naarmate lockdown-maatregelen langer van kracht zijn en naarmate het langer duurt voordat het steunpakket wordt geëffectueerd. + De wederopbouw van het eiland valt voor belangrijk deel stil, dit heeft een verder negatief effect op zowel de werkgelegenheid als de bestedingen. + Het trackrecord van Sint Maarten v.w.b. implementatie van grootschalig plannen baart zorgen. 	
<p>Sociaal</p> <ul style="list-style-type: none"> + Armoede op Sint Maarten reeds bestaand probleem; 27,9% leeft in armoede (UNDP). + Ondanks aankondiging van payroll support en inkomensondersteuning, in toenemende mate melding van ontslagen. Het percentage armoede zal snel oplopen naarmate meer mensen zonder inkomen komen te zitten. + Sint Maarten kent een groot aantal illegalen, naar schatting 20.000 op een totale bevolking van ca 60.000. Enige vorm van inkomen voor deze groep is onzeker en nihil. + Voor het arme en meest kwetsbare deel van de bevolking van Sint Maarten is toegang tot (voldoende) voedsel een steeds grotere uitdaging geworden. Er worden voedselpakketten uitgereikt, maar de doelgroep wordt daar onvoldoende en niet tijdig mee bereikt. + De situatie op eiland is relatief rustig en veel burgers nemen de voorzorgsmaatregelen- afstand houden en mondkapjes dragen – serieus. Wel neemt het aantal incidentie toe. Er zijn geen officiële cijfers beschikbaar, maar overtredingen van de curfew nemen toe en er zijn incidenten gemeld bij het open gaan van de supermarkten. Er zijn signalen van toenemend huiselijk geweld, maar geen officiële cijfers. 		<p>Sociaal</p> <ul style="list-style-type: none"> + Kans op sociale onrust neemt toe, zeker nu de lockdown-maatregelen langer duren en er nog onvoldoende duidelijkheid is over (uitvoering van) het steunpakket. + Bedrijven betwijfelen of het pakket aan sociale maatregelen op Sint Maarten voldoende is om tendens te keren. + Plunderingen zoals ten tijde van de orkaan in 2017 worden onder deze omstandigheden niet uitgesloten. 	
Publieke voorzieningen			
Aruba			
Nutsvoorzieningen		Nutsvoorzieningen	

<ul style="list-style-type: none"> + Op dit moment geen knelpunten voor de korte termijn geconstateerd. 		<ul style="list-style-type: none"> + Op dit moment geen knelpunten middellange termijn geconstateerd. + Wel neemt de onzekerheid over kwaliteit utiliteiten toe afhankelijk van hoe de crisis zich ontwikkelt. + Nutsbedrijven kunnen met een krappe liquiditeitspositie te maken kunnen krijgen als gevolg sluiting kantoren. Overheid heeft maatregelen genomen om betaalbaarheden te vergroten (meer locaties). 	
<p>Brandstof</p> <ul style="list-style-type: none"> + Er is voldoende brandstof op het eiland voor de komende twee weken + Op dit moment geen knelpunten voor de korte termijn geconstateerd. 		<p>Brandstof</p> <ul style="list-style-type: none"> + Op dit moment geen knelpunten voor de komende zes weken geconstateerd. + Aanschaf leveranties brandstof mogelijk problematisch indien liquiditeitsproblemen optreden bij de nutsbedrijven. 	
Curacao			
<p>Nutsvoorzieningen</p> <ul style="list-style-type: none"> + Overheidsentiteiten, waaronder elektriciteitsbedrijf Aqualectra maken in toenemende mate zorgen kenbaar over liquiditeitspositie, vanwege verminderde opbrengsten en debiteuren die hun rekeningen niet kunnen betalen. + Overheid Curaçao momenteel bezig in afstemming met CFT bezig opstellen lijst fin-eco gevolgen crisis op overheids NV's. + Overheid Curaçao heeft aan Nederland aangegeven te verwachten dat door de olopemde debiteurenstand elektriciteitsbedrijf Aqualectra niet meer kan voldoen aan de verplichtingen richting Curoil (2 miljoen ANG p/m). + Effecten op dienstverlening van verminderde inkomsten en liquiditeit nog niet direct zichtbaar. 		<p>Nutsvoorzieningen</p> <ul style="list-style-type: none"> + Onder huidige omstandigheden komende zes weken geen verbetering te verwachten in liquiditeitspositie overheid-NV's. Schuld debiteuren neemt naar verwachting verder toe. + Exacte omvang/urgentie liquiditeitsproblemen Curoil en doorwerking richting nutsvoorzieningen nog niet duidelijk. + Problemen bij garanderen leveringszekerheid water, elektriciteit en/of prijsverhogingen realistische mogelijkheid. 	
<p>Brandstof</p> <ul style="list-style-type: none"> + Er is voldoende brandstof op het eiland voor de komende twee weken. + Op 20 april heeft het de Curaçaoese overheid een formeel verzoek gedaan aan Nederland voor een overbruggingskrediet van 88 miljoen ANG (44 miljoen Euro) voor overheids-NV Curoil. + Dit omdat wegens terugval in omzet, dreigende betalingsachterstanden bij afnemers en onzekerheden bij de raffinaderij Curoil naar verwachting op korte termijn te maken krijgt met liquiditeitsproblemen. + Curoil is cruciaal voor de continuïteit water- en elektriciteitsvoorziening op de eilanden. 		<p>Brandstof</p> <ul style="list-style-type: none"> + Curaçao/Curoil geeft aan dat de nood hoog is en dat zonder financiële injectie de ondersteuning de leveringszekerheid per direct in gevaar komt en/of de prijzen voor brandstof, water en elektra aanzienlijk zullen stijgen. + Doorkijk afhankelijk van urgentie/omvang probleem in liquiditeitspositie Curoil (nog geen inzicht in gegeven), alsmede of er wel/geen oplossing wordt gevonden. 	

Sint Maarten		
<p>Nutsvoorzieningen</p> <ul style="list-style-type: none"> + Op dit moment geen knelpunten voor de korte termijn geconstateerd. + De payroll subsidie uit het steunpakket is ook van toepassing op overheidsbedrijven, indien die dat nodig hebben. Vooralsnog wordt dit niet nodig geacht voor elektriciteitsbedrijf GeBe. + Het 'ziek worden' van cruciaal personeel wordt als grootste risico geacht voor de continuïteit van de operatie in de komende weken. 		<p>Nutsvoorzieningen</p> <ul style="list-style-type: none"> + Op dit moment geen knelpunten middellange termijn geconstateerd. + Wel neemt de onzekerheid over kwaliteit utiliteiten toe afhankelijk van hoe de crisis zich ontwikkelt. + Elektriciteit op eiland afhankelijk van de beschikbaarheid van 'heavy fuel'. Er is voldoende voorraad voor ongeveer twee weken en er vindt wekelijkse levering plaats. Alternatief is overschakelen op diesel, waarvan eveneens een voorraad van enkele weken beschikbaar is. + Inkomsten van elektriciteitsbedrijf GEBE lopen drastisch terug als gevolg van afnemend verbruik en korting op de maandelijkse factuur. Mogelijk heeft dit de komende tijd gevolgen voor de bedrijfsvoering.
<p>Brandstof</p> <ul style="list-style-type: none"> + Er is voldoende brandstof op het eiland voor de komende twee weken. + Op dit moment geen knelpunten voor de korte termijn geconstateerd. 		<p>Brandstof</p> <ul style="list-style-type: none"> + De brandstof voorraad (heavy fuel) is voldoende voor ongeveer twee weken. Er vindt wekelijkse levering plaats en er is momenteel geen indicatie dat de wekelijkse levering verstoord kan raken. + Indien de aanvoer wordt gestopt, kan worden overgeschakeld op diesel, waarvan eveneens een voorraad van enkele weken beschikbaar is.

Voedselzekerheid		
Aruba		
Producten + De voedselvoorziening voor de komende twee weken is gegarandeerd. + Bepaalde verse producten (groente, fruit en zuivel) die via luchtvracht binnenkomen, zijn minder dan normaal beschikbaar.		Producten + Naarmate de tijd vordert neemt hierdoor – afhankelijk van de ontwikkelingen wereldwijd – de onzekerheid rondom de voedselvoorziening toe. + Dit geldt met name voor groente, fruit, zuivel en hygiënische producten. + Ook kunnen prijzen stijgen als gevolg van verminderd aanbod.
Logistiek + Bevoorrading vindt nog met normale frequentie plaats.		Logistiek + Er zijn op dit moment geen signalen dat de bevoorrading verstoord raakt. + Wel bestaat het risico dat logistieke ketens in de komende periode verstoord raken als gevolg van ontwikkelingen wereldwijd.
Curaçao		
Producten + De voedselvoorziening voor de komende twee weken is gegarandeerd. + Verse producten als groente en fruit komende dagen naar verwachting minder beschikbaar a.g.v. defecte kraan haven Curaçao + In Curaçaose media eerste berichten dat levensmiddelen (waaronder bloem en meel) schaarser worden. + Levering per schip en vliegtuig verloopt tot op heden (grotendeels) volgens planning. +		Producten + Distributeurs en groothandels geven aan voldoende voorraad levensmiddelen te hebben (3-4 maanden). + Naarmate de tijd vordert neemt – afhankelijk van de ontwikkelingen wereldwijd – de onzekerheid rondom de voedselvoorziening toe. + Dit geldt met name voor groente, fruit en hygiënische producten. + Ook kunnen prijzen stijgen als gevolg van verminderd aanbod. Curaçao heeft reeds een maximumprijs ingesteld voor groente, fruit en hygiënische producten. + Ministerie Economische Ontwikkeling deze week afspraken gemaakt met havenbedrijf dat essentiële goederen als medicijnen en voedsel voorrang krijgen bij afhandeling. Hierdoor mogelijk vertraging voor niet-essentiële goederen.
Logistiek + Logistieke maritieme stromen (circa 85% van de totale import) zijn voorlopig gegarandeerd. + In toenemende mate melding van <i>Blank sailings</i> (schrappen van calls in havens) wereldwijd. Rederijen halen hierbij schepen uit de vaart om daarmee schaarste te creëren voor zichzelf en doen als gevolg bepaalde havens minder aan. + Signalen dat bepaalde schepen binnen 1-2 weken de havens in de Caribische regio minder frequent aandoen. + Dit zou betekenen dat het aanbod van producten op de eilanden hierdoor zal afnemen.		Logistiek + Markt is momenteel echter hoogst onzeker. Situatie kan per dag veranderen. Daarnaast groot aantal mogelijke risico's die maritieme logistieke keten eilanden kunnen bedreigen. + Verminderde en/of vertraagde levering voor de eilanden kunnen voorkomen als gevolg van verstoringen in de logistieke keten wereldwijd (harmonica-effecten) + Daarbij in toenemende mate <u>zorgen over aanvoer producten vanuit de Verenigde Staten</u> . Producten die vanuit de VS worden aangevoerd richting de Caraïben zijn de surplus of restanten (leftovers) vanuit de VS. Dit betekent dat dat de

<ul style="list-style-type: none"> + Er zijn geen signalen dat voor de eilanden belangrijke voedselproducten (VS, Europa) op korte termijn exportbeperkingen af zullen kondigen. + KLM vliegt komende drie weken slechts 1x p/w op het eiland. Hierdoor minder gelegenheid cargo mee te nemen + Cargo distributeurs per lucht rapporteren een daling van het aantal binnenkomende vluchten (30-40%) als gevolg van verminderde vraag. 		<p>regio alleen producten krijgt als de markt in de VS op volledige capaciteit produceert. Angst is dat als productie VS daalt, de binnenlandse markt de volledige productie consumeert. <u>Juni en Juli worden hierbij als kritieke (high-risk) maanden genoemd</u></p> <ul style="list-style-type: none"> + Landen leggen in toenemende mate exportbelemmeringen op en slaan levensmiddelen als rijst en bonen in (<i>stockpiling</i>). + Crews vrachtschepen in toenemende mate overbelast/ontevreden vanwege beperkende maatregelen in de havens. + Op de middellange termijn zijn er zorgen over het voortbestaan van de (financiële) continuïteit van de luchtvaartmaatschappijen in de regio. 	
Sint Maarten			
<p>Producten</p> <ul style="list-style-type: none"> + Sint Maarten is vrijwel volledig afhankelijk van de aanvoer van buitenaf (voornamelijk Florida) voor haar voedselvoorziening. + Met de heropening van de supermarkten is een 'run' op met name verse producten geweest, waardoor op de tweede dag nauwelijks verse groenten, fruit en zuivel te verkrijgen waren. + De voedselvoorziening voor de komende twee weken lijkt gegarandeerd, maar beschikbaarheid van verse producten neemt af. + Er zijn maximum prijzen voor diverse producten ingesteld. 		<p>Producten</p> <ul style="list-style-type: none"> + Distributeurs en groothandels geven aan voldoende voorraad levensmiddelen te hebben. + Naarmate de tijd vordert neemt– afhankelijk van de ontwikkelingen wereldwijd – de onzekerheid rondom de voedselvoorziening toe. + Dit geldt met name voor groente, fruit en hygiënische producten. + Ook kunnen prijzen stijgen als gevolg van verminderd aanbod. 	
<p>Logistiek</p> <ul style="list-style-type: none"> + Logistieke maritieme stromen (circa 85% van de totale import) zijn voorlopig gegarandeerd. + In toenemende mate melding van <i>Blank sailings</i> (schrappen van calls in havens) wereldwijd. Rederijen halen hierbij schepen uit de vaart om daarmee schaarste te creëren voor zichzelf en doen als gevolg bepaalde havens minder aan. + Signalen dat bepaalde schepen binnen 1-2 weken de havens in de Caribische regio minder frequent aandoen. + Dit zou betekenen dat het aanbod van producten op de eilanden hierdoor zal afnemen. + Er zijn geen signalen dat voor de eilanden belangrijke voedselproducten (VS, Europa) op korte termijn exportbeperkingen af zullen kondigen. 		<p>Logistiek</p> <ul style="list-style-type: none"> + Markt is momenteel hoogst onzeker. Groot aantal risico's die maritieme logistieke keten eilanden kunnen bedreigen. + Verminderde en/of vertraagde levering voor de eilanden kunnen voorkomen als gevolg van verstoringen in de logistieke keten wereldwijd (harmonica-effecten) + Daarbij in toenemende mate <u>zorgen over aanvoer producten vanuit de Verenigde Staten</u>. Producten die vanuit de VS worden aangevoerd richting de Caraïben zijn de surplus of restanten (leftovers) vanuit de VS. Dit betekent dat dat de regio alleen producten krijgt als de markt in de VS op volledige capaciteit produceert. Angst is dat als productie VS daalt, de binnenlandse markt de volledige productie consumeert. <u>Juni en Juli worden hierbij als kritieke (high-risk) maanden genoemd</u> 	

		<ul style="list-style-type: none"> + Landen leggen in toenemende mate exportbelemmeringen op en slaan levensmiddelen als rijst en bonen in (<i>stockpiling</i>). + Crews vrachtschepen in toenemende mate overbelast/ontevreden vanwege beperkende maatregelen in de havens. + Op de middellange termijn zijn er zorgen over het voortbestaan van de (financiële) continuïteit van de luchtvaartmaatschappijen in de regio. 	
Gezondheidszorg			
Aruba			
<p>Zorgcapaciteit</p> <ul style="list-style-type: none"> + Momenteel 31 actieve besmettingen. 69 hersteld. Aantal testen blijft fors toenemen (overschrijft komende week 1500). Stijging besmettingen lijkt af te vlakken. + 2 doden zijn gevallen. In één van de gevallen betrof dit een persoon thuis bij familie die niet op radar autoriteiten was en waar besmetting <i>post mortum</i> is vastgesteld. + De huidige isolatie en ic-capaciteit is beperkt (21) + Nederland heeft 12 extra IC bedden gestuurd. Nog niet operationeel door discussie tussen ziekenhuis en eigenaar gebouw. Naar verwachting in week 19 operationeel. + Momenteel geen aanbod van electieve zorg op het eiland. + Grensbeperving maakt de uitzending niet-COVID-gerelateerde acute zorg naar buiten Koninkrijk onmogelijk. Dit heeft grote impact op de zorg die geboden kan worden aan actuele gevallen. + Eerste groep Aspen Medical voor inzet extra IC personeel retour naar VS vanwege besmetting in groep. 		<p>Zorgcapaciteit</p> <ul style="list-style-type: none"> + Doorkijk is sterk afhankelijk van de ontwikkeling rond de verspreiding van COVID-19 op het eiland. + Zorgcapaciteit (IC en beademing) mogelijk groot issue bij toename aantal besmettingen maatregelen worden versoepeld (mogelijk na Koningsdag). + De beperkte hoeveelheid zorgpersoneel op de eilanden is ook punt van zorg. + Geen aanbod electieve zorg leidt mogelijk tot issues indien dit te lang duurt. + Verwachting op dit moment dat de onderlinge steun covid & non-covid-actuele en essentiële zorg tussen de zes eilanden is geborgd middels aankomende protocol. Echter gezamenlijke capaciteit is beperkt. + Actuele zorg (medische evacuaties) naar land buiten Koninkrijk dient gegarandeerd te zijn om calamiteiten te voorkomen. Colombia ontvangt prematuren, (nog) geen overige spoedeisende gevallen. Heroverweging eind april. + Ook wordt de route naar Martinique verkend als alternatief, evenals het oplussen van de mogelijkheden binnen het Koninkrijk. 	
<p>Logistieke stromen</p> <ul style="list-style-type: none"> + Als gevolg Coronacrisis vielen essentiële medische logistieke stromen richting eiland weg. + Logistiek Coördinatie Centrum voor het Caribische deel van het Koninkrijk (LCCC) vanuit Nederland ingeregeld om vraag en aanbod op elkaar af te stemmen en aanvullende stromen waar nodig op gang te brengen. O.m. inregelen medicijntransporten vanuit NL richting AUA. + KLM vlucht tussen AMS-CUR-AMS is essentieel voor logistiek, op dit moment nog niet gegarandeerd. 		<p>Logistieke stromen</p> <ul style="list-style-type: none"> + Logistiek Coördinatie Centrum voor het Caribische deel van het Koninkrijk (LCCC) dient komende weken o.m. het onderling vervoer patiënten, bloedproducten, medicijnen, beschermingsmiddelen en medische personeel veilig te stellen. 	

<ul style="list-style-type: none"> + Er wordt gewerkt aan het goed inregelen van medische evacuaties tussen de zes eilanden, de grensbeperkingen leveren op dat terrein problemen op. 			
<p>Aanvullende gezondheidsrisico's</p> <ul style="list-style-type: none"> + Uitzending van acute patiënten naar Aruba verloopt niet optimaal, reisbegeleiders geweigerd door AUA, dient te worden geregeld, zeker gezien wettelijke plicht bij vervoer minderjarigen. + Voldoende testkits aanwezig. Medicijnvoorraad voldoende. + Aanvoer van aanvullend beschermingsmateriaal is een punt van zorg. + Het stopzetten van electieve zorg - gedaan om zorgsector voor te bereiden op COVID-19 - heeft ongewenste neveneffecten. 		<p>Aanvullende gezondheidsrisico's</p> <ul style="list-style-type: none"> + Sterk afhankelijk van ontwikkelingen. Medicijnvoorraad - zeker voor bijzondere gevallen - raakt in het geding bij blijvende wegval verbindingen. Evenals voorraad beschermingsmiddelen. + De ontwikkelingen in Venezuela en de impact daarvan op de volksgezondheid is een punt van zorg. Recente uitbraak in Venezuela kan verdere toename vertrek richting ABC-eilanden tot gevolg hebben. 	
Curacao			
<p>Zorgcapaciteit</p> <ul style="list-style-type: none"> + Momenteel 14 besmettingen, 1 overleden, 1 persoon opgenomen in ziekenhuis. Aantal is reeds paar dagen stabiel. + Er is momenteel geen aanbod van electieve zorg op het eiland. + Eerste hulp per 20/04 weer opgestart + De huidige ic-capaciteit is beperkt, isolatie capaciteit kan nog worden opgeschaald. + Beademingscapaciteit (26 stuks) ook beperkt. + Nederland heeft 12 extra IC - bedden geleverd Op vrijdag 10 april. + Grensbeperking maakt de uitzending van niet COVID-gerelateerde acute zorg naar buiten Koninkrijk onmogelijk. Dit heeft grote impact op de zorg die geboden kan worden aan actuele gevallen. + Curaçao vangt patiënten van de andere 5 eilanden op in geval van spoed. Middelen raken uitgeput. Oproep CMC aan andere (ei)landen om middelen mee te sturen bij uitzending patiënt naar CMC. 		<p>Zorgcapaciteit</p> <ul style="list-style-type: none"> + Doorkijk is sterk afhankelijk van de ontwikkeling rond de verspreiding van COVID-19 op het eiland. + Zorgcapaciteit (IC en beademing) mogelijk groot issue bij toename aantal besmettingen. + Overeenkomst met Aspen Medical int. gesloten door VWS: ca 70 specialisten en verpleegkundigen komen aan in week van 20 april. + Geen aanbod electieve zorg leidt mogelijk tot issues indien dit te lang duurt. + Verwachting op dit moment is dat de onderlinge steun covid & non-covid-actuele en essentiële zorg tussen de zes eilanden is geborgd middels aankomende protocol. <u>Echter gezamenlijke capaciteit is beperkt.</u> + Actuele zorg (medische evacuaties) naar land buiten Koninkrijk dient gegarandeerd te zijn om calamiteiten te voorkomen. Colombia ontvangt prematuren, (nog) geen overige spoedeisende gevallen. Heroverweging eind april. Ook wordt de route naar Martinique verkend als alternatief, evenals het opplussen van de mogelijkheden binnen het Koninkrijk. + Middelen voor overloop non-COVID raken uitgeput waardoor deze zorg in gevaar komt voor alle 6 de eilanden. 	
<p>Logistieke stromen</p>		<p>Logistieke stromen</p>	

<ul style="list-style-type: none"> + Als gevolg Coronacrisis vielen essentiële medische logistieke stromen richting eiland weg. + Logistiek Coördinatie Centrum voor het Caribische deel van het Koninkrijk (LCCC) vanuit Nederland ingeregeld om vraag en aanbod op elkaar af te stemmen en aanvullende stromen waar nodig op gang te brengen. + Er wordt gewerkt aan het goed inregelen van medische evacuatiestussen de zes eilanden, de grensbepkeringen leveren op dat terrein wat issues op. + Essentiële verbinding CUR-AMS nog operationeel. 		<ul style="list-style-type: none"> + Logistiek Coördinatie Centrum voor het Caribische deel van het Koninkrijk (LCCC) dient komende weken o.m. het onderling vervoer patiënten, bloedproducten, medicijnen, beschermingsmiddelen en medische personeel veilig te stellen. 	
<p>Aanvullende gezondheidsrisico's</p> <ul style="list-style-type: none"> + Voldoende testkits aanwezig. Medicijnvoorraad voldoende. Aanvoer van aanvullend beschermingsmateriaal is een punt van zorg. + Het stopzetten van electieve zorg - gedaan om zorgsector voor te bereiden op COVID-19 - heeft ongewenste neveneffecten. 		<p>Aanvullende gezondheidsrisico's</p> <ul style="list-style-type: none"> + Sterk afhankelijk van ontwikkelingen. Medicijnvoorraad, zeker voor bijzondere zaken, raakt in het geding bij blijvende wegval verbindingen. Evenals voorraad beschermingsmiddelen. + Liquiditeit Curaçao Medical Centre op termijn mogelijk issue vanwege sterk teruglopende inkomsten. + De ontwikkelingen in Venezuela en de impact van de crisis op de volksgezondheid is een punt van zorg. 	
Sint Maarten			
<p>Zorgcapaciteit</p> <ul style="list-style-type: none"> + Aantal besmettingen Covid-19 toegenomen naar 73 positieve gevallen en 12 doden. Aantal besmettingen Saint Martin 38. + Ook reeds besmettingen op Statia (2), Saba (2) en Saint Martin (32). + De huidige isolatie en ic-capaciteit blijft beperkt, ondanks de 12 ic-bedden uit Nederland. Ook beademingscapaciteit is zeer beperkt. + Geen tot zeer beperkt aanbod electieve zorg op het eiland + Grensbepkering maakt de uitzending van niet COVID-gerelateerde acute zorg naar buiten Koninkrijk onmogelijk. Dit heeft grote impact op de zorg die geboden kan worden aan actuele gevallen. 		<p>Zorgcapaciteit</p> <ul style="list-style-type: none"> + Doorkijk sterk afhankelijk van de ontwikkeling rond de verspreiding van COVID-19 op het eiland. RIVM: zeer groot risico op ongecontroleerde uitbraak. + Zorgcapaciteit (IC en beademing) groot issue als aantal besmettingen toeneemt. + Geen aanbod electieve zorg leidt mogelijk tot issues indien dit te lang duurt. + De beperkte hoeveelheid zorgpersoneel op de eilanden is aanvullend punt van zorg. + Actuele zorg (medische evacuaties) naar land buiten Koninkrijk dient gegarandeerd te zijn om calamiteiten te voorkomen. Colombia ontvangt prematuren, (nog) geen overige spoedeisende gevallen. Heroverweging eind april. Ook wordt de route naar Martinique verkend als alternatief, evenals het opplussen van de mogelijkheden binnen het Koninkrijk. 	
<p>Logistieke stromen</p> <ul style="list-style-type: none"> + Als gevolg Coronacrisis vielen essentiële medische logistieke stromen richting eiland weg. 		<p>Logistieke stromen</p> <ul style="list-style-type: none"> + Logistiek Coördinatie Centrum voor het Caribische deel van het Koninkrijk (LCCC) dient komende weken o.m. het 	

<ul style="list-style-type: none"> + Logistiek Coördinatie Centrum voor het Caribische deel van het Koninkrijk (LCCC) vanuit Nederland ingeregeld om vraag en aanbod op elkaar af te stemmen en benodigde verplaatsingen waar nodig op gang te brengen. 		<p>onderling vervoer patiënten, bloedproducten, medicijnen, beschermingsmiddelen en medische personeel veilig te stellen.</p>	
<p>Aanvullende gezondheidsrisico's</p> <ul style="list-style-type: none"> + Voldoende testkits aanwezig. Medicijnvoorraad voldoende. Aanvoer van aanvullend beschermingsmateriaal is een punt van zorg. + Het stopzetten van electieve zorg - gedaan om zorgsector voor te bereiden op COVID-19 - heeft ongewenste neveneffecten. 		<p>Aanvullende gezondheidsrisico's</p> <ul style="list-style-type: none"> + Sterk afhankelijk van ontwikkelingen. Medicijnvoorraad, zeker voor bijzondere zaken, raakt in het geding bij blijvende wegval verbindingen. Evenals voorraad beschermingsmiddelen. 	